

ROZHODNUTIE KOMISIE

z 15. decembra 2009

o opatrení pomoci, ktoré Holandsko zamýšľa zaviesť oslobodením výrobcov keramiky od environmentálnej dane C 5/09 (ex N 210/08)

[oznámené pod číslom K(2009) 9972]

(Iba holandské znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

(2010/402/EÚ)

EURÓPSKA KOMISIA,

Komisia požiadala zainteresované strany, aby predložili pripomienky týkajúce sa uvedeného opatrenia.

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 108 ods. 2 prvý pododsek,

(4) Dňa 26. mája 2009 Holandsko predložilo pripomienky k rozhodnutiu o začatí konania.

po vyzvaní zainteresovaných strán, aby predložili pripomienky v súlade s uvedeným ustanovením⁽¹⁾, a so zreteľom na tieto pripomienky,

(5) Komisia dostala pripomienky aj od iných zainteresovaných strán. Postúpila ich Holandsku a poskytla mu možnosť reagovať na ne; Holandsko odpovedalo listom zo 7. júla 2009.

keďže:

(6) Dňa 7. októbra 2009 Komisia napísala Holandsku s cieľom objasniť procesný stav vecí a zo zdvorilosti požiadala Holandsko, aby do 13. októbra 2009 predložilo pripomienky, ktoré má Komisia zväziť pred jej konečným rozhodnutím.

I. POSTUP

(1) Listom z 24. apríla 2008 Holandsko oznámilo zámer oslobodiť keramické výrobky od energetickej dane zo zemného plynu. Komisia 6. júna 2008 požiadala o ďalšie informácie; Holandsko odpovedalo listom zo 16. septembra 2008. Stretnutie medzi zamestnancami Komisie a zástupcami Holandska sa uskutočnilo 16. októbra 2008. Komisia 17. novembra 2008 položila viaceré ďalšie otázky; Holandsko odpovedalo listom z 19. decembra 2008.

(7) Holandsko požiadalo o predĺženie a listom zo 16. októbra 2009 bola lehota predĺžená do 1. novembra 2009. Holandsko odpovedalo listom z 30. októbra 2009.

(2) Listom z 11. februára 2009 Komisia informovala Holandsko, že v súvislosti s touto pomocou sa rozhodla začať konanie ustanovené v článku 108 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) (2).

II. PODROBNÝ OPIS POMOCI

(3) Rozhodnutie Komisie o začatí konania bolo 25. apríla 2009 uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie (3).

(8) Holandsko zďaňuje spotrebu energetických výrobkov podľa zákona o environmentálnych daniach (4), pričom uplatňuje degresívne sadzby na základe úrovne spotreby daného podniku (5).

(1) Ú. v. EÚ C 96, 25.4.2009, s. 16.

(2) Od 1. decembra 2009 sa články 81 a 82 Zmluvy o ES stali článkami 101 a 102 ZFEÚ. Podstata týchto dvoch článkov sa nezmenila. Na účely tohto rozhodnutia odkazy na články 101 a 102 ZFEÚ by sa mali podľa potreby chápať ako odkazy na články 81 a 82 Zmluvy o ES.

(3) Pozri poznámku pod čiarou č. 1.

(4) Energetická daň bola ustanovená v zákone o environmentálnych daniach (*Wet belastingen op milieugrondslag*) od 1. januára 1996 a vyberá sa zo zemného plynu, elektrickej energie a minerálnych olejov. Sadzby sú stanovené podľa množstva spotrebovanej energie.(5) Holandsko predložilo nasledujúce sadzby energetickej dane zo zemného plynu spotrebovaného reprezentatívnym výrobcom tehál v Holandsku (údaje za rok 2009): 0 – 5 000 m³: 0,1580 EUR/m³; 5 000 – 170 000 m³: 0,1385 EUR/m³; 170 000 – 1 000 000 m³: 0,0384 EUR/m³; 1 000 000 – 10 000 000 m³: 0,0122 EUR/m³; > 10 000 000 m³: 0,0080 EUR/m³.

- (9) Na základe uvedeného opatrenia pomoci by Holandsko poskytlo oslobodenie od dane za dodávky zemného plynu používaného v zariadeniach na výrobu keramických výrobkov. Navrhované oslobodenie by sa vzťahovalo len na zemný plyn používaný na výrobné účely holandského keramického priemyslu, a nie na plyn používaný na iné mineralogické procesy vykonávané v Holandsku ⁽⁶⁾.
- (10) Navrhovaným oslobodením by sa zaviedla zmena a doplnenie zákona o environmentálnych daniach platného v súčasnosti.
- (11) Rozpočet na obdobie rokov 2008 – 2013 predstavuje podľa oznámenia 4 milióny EUR ročne.
- (12) Trvanie opatrenia je neobmedzené, keďže Holandsko zastáva názor, že neobsahuje prvky štátnej pomoci (pozri ďalej oddiel IV).
- (13) Prijemcami opatrenia by boli podniky pôsobiace v keramickom priemysle v Holandsku ⁽⁷⁾.
- (14) Holandsko zastáva názor, že oslobodenie je potrebné na obnovu rovnakých podmienok na vnútornom trhu pre holandský keramický priemysel. Holandsko poukazuje na jedinečné postavenie holandského keramického priemyslu v porovnaní s postavením konkurentov v susedných krajinách. Holandský keramický priemysel vzhľadom na svoju geografickú polohu využíva mokrá hlinu na rozdiel od suchej hliny využíwanej v okolitých krajinách, a mokrá hlina vyžaduje viac energie na dosiahnutie rovnakého konečného výsledku. Holandsko ďalej tvrdí, že napríklad konkurenční výrobcovia v Belgicku, Nemecku alebo vo Švédsku sú oslobodení od akejkoľvek podobnej energetickej dane.

⁽⁶⁾ „Mineralogické procesy“ tu znamenajú procesy, ktoré sú v súlade s nariadením Rady (EHS) č. 3037/90 z 9. októbra 1990 o štatistickej klasifikácii ekonomických činností v Európskom spoločenstve (Ú. v. ES L 293, 24.10.1990, s. 1) zatriedené do kódu DI 26 nomenklatúry NACE – Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov. Tieto procesy zahŕňajú okrem keramického procesu napríklad výrobu skla alebo cementu.

⁽⁷⁾ Holandsko oznamuje, že keramický priemysel v Holandsku pozostáva najmä z veľkých, niekedy medzinárodných spoločností s odhadovanými celkovými tržbami vo výške 650 – 700 miliónov EUR a počtom pracovných síl 3 000 (v roku 2008). V Holandsku sa nachádza viac ako 60 výrobných miest. Medzi jeho výrobky patria tehly, strešné škridle, keramické obkladačky a dlaždice, sanitárne výrobky, dekoračné hrnčiarne výrobky a porcelán a ohňovzdorné tehly na použitie v oceliarskom a hlinikárenskom priemysle. Mnoho výrobných miest sa nachádza v regiónoch susediacich s Nemeckom a Belgickom a veľká časť z nich patrí do priemyselných skupín s pobočkami v ostatných európskych krajinách.

- (15) Holandsko potvrdilo, že toto opatrenie nadobudne účinnosť, až keď ho schváli Komisia.

III. ROZHODNUTIE O ZAČATÍ KONANIA

- (16) Komisia mala pochybnosti, či navrhovaná pomoc je zlučiteľná s vnútorným trhom, keďže dospela k predbežnému záveru, že oslobodenie holandského keramického priemyslu od dane nie je odôvodnené povahou a celkovou štruktúrou vnútroštátneho daňového systému. Opatrenie je selektívne, keďže by z neho plynul prospech len pre keramický priemysel v Holandsku a oslobodenie by bolo financované zo štátnych zdrojov. Opatrenie naruší hospodársku súťaž alebo hrozí jej narušením a ovplyvní obchod medzi členskými štátmi, keďže navrhované oslobodenie od dane by malo priamy vplyv na výrobné náklady, a tým by zlepšilo konkurenčné postavenie príjemcov na relevantných trhoch keramických výrobkov, na ktorých pôsobili a ktoré boli otvorené pre obchod medzi členskými štátmi. Komisia zaujala stanovisko, že opatrenie by poskytlo holandskému keramickému priemyslu štátnu pomoc, a dospela k záveru, že takáto pomoc by sa mohla schváliť, len ak by spĺňala testy v kapitole 4 (Pomoc vo forme zníženia environmentálnych daní alebo oslobodení od nich) usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia (ďalej len „usmernenia o environmentálnej pomoci“ alebo „usmernenia“) ⁽⁸⁾. Keďže Holandsko nepredložilo informácie požadované na posúdenie na tomto základe, Komisia nebola schopná potvrdiť, že opatrenie je zlučiteľné, a preto sa rozhodla začať konanie vo veci formálneho zisťovania.

IV. PRIPOMIENKY PREDLOŽENÉ HOLANDSKOM

- (17) Holandsko uviedlo, že danú vec oznamuje najmä na účel právnej istoty a požiadalo Komisiu, aby rozhodla, že opatrenie neobsahuje prvky štátnej pomoci.
- (18) Holandsko dospelo k záveru, že selektívna povaha oslobodenia je odôvodnená povahou a celkovou štruktúrou vnútroštátneho daňového systému.
- (19) Účelom energetickej dane bolo zdať elektrinu a energetické výrobky, ktoré sa používajú ako vykurovacie palivo alebo motorové palivo. Zahnutie oslobodenia procesu, v ktorom sa zemný plyn nepoužíva ako vykurovacie alebo motorové palivo, do systému energetickej dane, bolo preto v súlade s povahou a celkovou štruktúrou východiskového referenčného rámca, a to platného systému energetickej dane. Právnou úpravou energetickej dane bolo oslobodené dodávanie zemného plynu používaného na účely iné ako palivo ⁽⁹⁾. Dodávanie elektrickej energie pre procesy, v ktorých má dvojité

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ C 82, 1.4.2008, s. 1.

⁽⁹⁾ Článok 64 ods. 4 zákona o environmentálnych daniach.

používanie, napríklad pri chemickej redukcii a v elektrolytických a hutníckych procesoch, bolo podobne oslobodené od energetickej dane⁽¹⁰⁾. Aj v právnych predpisoch o zdaňovaní uhlia bolo ustanovené oslobodenie pre uhlie používané na účely iné ako palivo a pre uhlie s dvojitým používaním⁽¹¹⁾. Bolo primerané pridať oslobodenie od dane pre dodávky zemného plynu používaného v zariadeniach na výrobu keramických výrobkov. Keramický proces je porovnateľný s procesom s dvojitým používaním, keďže zemný plyn sa nevyužíva výlučne ako vykurovacie palivo alebo motorové palivo. Holandsko poukázalo na to, že oslobodenie dodávok zemného plynu používaného v zariadeniach na výrobu keramických výrobkov od dane malo byť zahrnuté do zmenenej a doplnenej verzie článku 64 zákona o environmentálnych daniach, ktorý predstavuje ustanovenie, ktorým boli oslobodené ostatné formy dvojitého používania.

- (20) Holandsko poukázalo na článok 2 ods. 4 písm. b) smernice o zdaňovaní energie a na zápisnicu Rady k tejto smernici⁽¹²⁾ a tvrdilo, že je v súlade s charakterom a celkovou štruktúrou holandského systému energetickej dane pridať ustanovenie, ktorým sa oslobodzujú dodávky zemného plynu používaného v príslušnom mineralogickom procese, to znamená na výrobu keramiky.
- (21) Bolo primerané oslobodiť len keramické procesy, a nie všetky mineralogické procesy, keďže tradičný keramický proces je na rozdiel od ostatných mineralogických procesov nevratný (hlina sa zmení na keramiku).
- (22) Holandsko ďalej poukázalo na jedinečné postavenie holandského keramického priemyslu v porovnaní s postavením konkurentov v okolitých krajinách. Holandský keramický priemysel v dôsledku svojej geografickej polohy využíva mokrú hlinu (ktorá pochádza z Álp a usádzala sa v riekach v Holandsku), na rozdiel od suchej hliny používanej v okolitých krajinách, a mokrá hlina vyžaduje viac energie na dosiahnutie rovnakého konečného výsledku⁽¹³⁾.

⁽¹⁰⁾ Článok 64 ods. 3 zákona o environmentálnych daniach.

⁽¹¹⁾ Článok 44 ods. 1 a 3 zákona o environmentálnych daniach. Podľa článku 2 ods. 4 písm. b) smernice Rady 2003/96/ES z 27. októbra 2003 o reštrukturalizácii právneho rámca Spoločenstva pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny (Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2003, s. 51; ďalej len „smernica o zdaňovaní energie“) má uhlie „dvojité používanie“, keď sa používa ako vykurovacie palivo, ako aj na účely iné ako motorové palivo a vykurovacie palivo.

⁽¹²⁾ Dokument Rady 8084/03 ADD 1 Fisc 59, 3. apríla 2003.

⁽¹³⁾ Zainteresovaná strana VKO (pozri aj oddiel V) uviedla, že výroba v Holandsku je v úplnom rozsahu založená na spracovaní mokrej hliny. Nahradenie mokrej hliny suchou hlinou zo zahraničia nepredstavuje reálnu možnosť, aj keby sa nebrali na vedomie vplyvy dopravy hliny na životné prostredie. VKO potvrdila, že v dôsledku osobitnej geografickej polohy výroba keramiky vyžaduje v Holandsku viac energie ako v okolitých krajinách.

- (23) Okrem toho konkurenční výrobcovia v Belgicku, Nemecku alebo vo Švédsku boli napríklad oslobodení od akejkoľvek podobnej energetickej dane a ceny za používanie zemného plynu v Holandsku boli vysoké. Aj tu bol holandský keramický priemysel v nevýhode v porovnaní s výrobou keramických výrobkov v susedných krajinách.
- (24) Podľa názoru Holandska z týchto faktorov vyplýva, že selektivnosť opatrenia je odôvodnená na základe povahy a celkovej štruktúry holandského systému energetickej dane. Holandsko preto dospelo k záveru, že oslobodenie od dane nepredstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.
- (25) Navrhované oslobodenie od dane by v určitej miere odstránilo nevýhodu pre holandský keramický priemysel, a tým by čiastočne obnovilo na vnútornom trhu rovnaké podmienky pre tento priemysel.
- (26) Holandsko požiadalo Komisiu, aby alternatívne pomoc povolila na základe článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ. Pomoc je potrebná z dôvodu nerovnakých podmienok hospodárskej súťaže na vnútornom trhu. Je primeraná, keďže opatrenie sa bude vzťahovať len na zemný plyn používaný v zariadeniach, a nie na elektrickú energiu používanú pri výrobe keramických výrobkov. Kompenzovala by len časť nevýhody pre priemysel, preto sa musí považovať za primeranú. Napokon, nevedla by k nezlučiteľnému narušeniu hospodárskej súťaže na vnútornom trhu.
- (27) Holandsko ďalej tvrdilo, že smernica o zdaňovaní energie sa nevzťahuje na mineralogické procesy, keďže je v súlade s povahou a celkovou štruktúrou daňového systému vylúčiť mineralogické procesy z rozsahu pôsobnosti smernice. Členské štáty sa preto mohli rozhodnúť, či budú zdaňovať tieto formy využitia energie. Navrhované opatrenie nebude viesť k narušeniu hospodárskej súťaže, ale k vyššej harmonizácii zdaňovania energetických výrobkov, a bude v záujme Spoločenstva.

V. PRIPOMIENKY PREDLOŽENÉ ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI

- (28) Pripomienky k rozhodnutiu Komisie o začatí konania predložila obchodná organizácia VKO (*Stichting Verenigde Keramische Organisaties*). VKO zastávala rovnaký názor ako Holandsko, že oslobodenie od dane je odôvodnené povahou a celkovou štruktúrou vnútroštátneho daňového systému, a že opatrenie preto nepredstavuje štátnu pomoc. Pripomienky VKO boli podobné ako pripomienky Holandska. VKO zastávala názor, rovnako ako

Holandsko, že oslobodenie od dane sa nemôže považovať za environmentálne opatrenie, keďže nesleduje žiadny environmentálny cieľ. Nebolo by preto správne posudzovať opatrenie na základe usmernení o environmentálnej pomoci.

VI. POSÚDENIE

EXISTENCIA POMOCI

- (29) V článku 107 ods. 1 ZFEÚ sa ustanovuje, že „pomoc poskytovaná členským štátom alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov, ktorá naruša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná so spoločným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.“

VÝHODA

- (30) Podľa názoru Holandska opatrenie neposkytuje žiadnu výhodu, ale kompenzuje nevýhodu pre holandský keramický priemysel.
- (31) Komisia zastáva názor, že oslobodenie od dane poskytuje výhodu podnikom pôsobiacim v keramickom priemysle v Holandsku, ktoré v dôsledku oslobodenia od dane získajú výhodu, keďže sa znížia výdavky, ktoré by inak boli zahrnuté v ich prevádzkových nákladoch⁽¹⁴⁾.

ŠTÁTNE ZDROJE A PRÍPISATELNOSŤ ŠTÁTU

- (32) Holandsko zastáva názor, že opatrenie nebude financované zo štátnych zdrojov, keďže financovanie oslobodenia je rozpočtovo neutrálne⁽¹⁵⁾. Štátne zdroje preto nebudú dotknuté. VKO predkladá podobný argument.
- (33) Komisia zastáva názor, že opatrenie sa týka daňovej výhody, ktorá bude financovaná holandským štátom, takže štátne zdroje sa strácajú. Inak povedané, navrhované oslobodenie od dane vedie k strate daňových príjmov pre holandský štát. Aj keby financovanie oslobodenia malo byť skutočne nepriamo kompenzované zvýšenou sadzbou energetickej dane zo zemného plynu v najvyššom pásme, tento záver by zostal nezmenený. Komisia poznamenáva, že Holandsko potvrdilo, že opatrenie v porovnaní so súčasným daňovým systémom vedie k výhode v odhadovanej výške 4 milióny EUR

ročne, bez akejkoľvek protihodnoty zo strany príjemcov⁽¹⁶⁾. Navrhované opatrenie je pripísateľné Holandsku, keďže je priamo odvodené zo zmeny a doplnenia platných vnútroštátnych právnych predpisov.

SELEKTÍVNOSŤ

- (34) V článku 2 ods. 1 smernice o zdaňovaní energie sa ustanovuje, že smernica sa nevzťahuje na spotrebu energie v mineralogických procesoch a určité iné použitia energetických produktov a elektriny; rozhodnutie, či zdaňovať, alebo nezdaňovať takéto procesy, a ak áno, či ich zdaňovať v plnej výške, alebo len sčasti, je preto ponechané na členský štát. Bez ohľadu na smernicu sú však členské štáty v každom prípade viazané v záležitostiach štátnej pomoci ustanoveniami *acquis* Spoločenstva. To znamená, že selektívnosť predmetného opatrenia, a teda existencie štátnej pomoci, sa musí posudzovať na základe vnútroštátneho systému energetickej dane.
- (35) Na výklad selektívnosti existuje judikatúra z posledného obdobia. V rozsudku vo veci Gibraltár sa prijala štandardná analýza štátnej pomoci v prípade daňových vecí⁽¹⁷⁾. Súd rozhodol, že takáto analýza by mala pozostávať z: i) určenia referenčného rámca; ii) stanovenia odchýlky od tohto referenčného systému a iii) určenia, či odchýlka bola odôvodnená povahou, alebo všeobecnou štruktúrou systému (to znamená, či odchýlka je odvodená priamo zo základných alebo smerodajných zásad daňového systému v príslušnom členskom štáte).
- (36) Holandsko vysvetlilo, že cieľom holandského systému energetickej dane – ktorý predstavuje referenčný rámec – je zdaňovanie elektriny a energetických výrobkov, ktoré sa používajú ako vykurovacie palivo alebo motorové palivo. Holandsko preto zastáva názor, že je v súlade s povahou a celkovou štruktúrou holandského systému energetickej dane, že určité druhy použitia by mali byť oslobodené od zdanenia, ako sa už vysvetlilo v odôvodnení 19. Podľa Holandska dodatočné oslobodenie, ktoré sa teraz zavádza pre keramický proces, zapadá do tejto všeobecnej schémy.
- (37) Holandsko ďalej tvrdí, že odchýlka od referenčného rámca, t. j. rozdielne zdaňovanie prinášajúce výhodu keramickému priemyslu, je odôvodnené objektívnym rozdielom medzi surovinou, ktorá sa používa na výrobu keramiky, a surovinou, ktorá sa používa v iných mineralogických procesoch. Na rozdiel od iných mineralogických procesov je tradičný keramický proces nezvratný.

⁽¹⁴⁾ Pozri rozhodnutie o opatrení štátnej pomoci č. N 820/06, 7. februára 2007, oddiel 4.

⁽¹⁵⁾ V dôvodovej správe k parlamentnej zmene a doplneniu, ktorým sa ustanovuje oslobodenie od dane, sa ustanovuje, že oslobodenie sa má financovať zvýšením sadzby energetickej dane zo zemného plynu v najvyššom pásme o 0,08 EUR.

⁽¹⁶⁾ Príloha 1 oznámenia.

⁽¹⁷⁾ Rozsudok Súdu prvého stupňa v spojených veciach T-211/04 a T-215/04 *Gibraltár* z 18. decembra 2008, zatiaľ neuverejnený (proti rozsudku bolo podané odvolanie, ale netýka sa krokov uvedenej štandardnej analýzy štátnej pomoci).

- (38) Toto nie je prvý raz, kedy Komisia posudzuje výnimky z energetickej dane z mineralogických procesov: posúdenie vykonala najmä vo svojom rozhodnutí zo 7. februára 2007 vo veci N 820/06 týkajúcej sa oslobodenia určitých energeticky náročných procesov od dane v Nemecku. Komisia v uvedenej veci rozhodla, že opatrenie neobsahuje štátnu pomoc. Skúmala najmä vnútornú logiku nemeckého systému zdaňovania energie, ktorá bola v súlade s prístupom prijatým v smernici o zdaňovaní energie, že palivo sa bude zdaňovať, len ak sa používa ako vykurovacie alebo motorové palivo. Nemecko jednotne oslobodilo všetko dvojité používanie a všetky realizovateľné mineralogické procesy patriace do pôsobnosti smernice, a teda uplatňovalo rovnaký prístup v celom systéme energetickej dane. Komisia dospela k záveru, že oslobodenie od dane je v súlade s povahou a celkovou štruktúrou vnútroštátneho systému zdanenia energie.
- (39) Oslobodenie od dane oznámené v predmetnej veci sa vzťahuje len na holandský keramický priemysel, a na rozdiel od nemeckého opatrenia nezahŕňa všetky mineralogické procesy; Komisia nie je preto presvedčená, že navrhované oslobodenie vychádza priamo zo základných alebo smerodajných zásad holandského systému energetickej dane. Holandsko a VKO tvrdia, že existuje objektívny rozdiel medzi surovinou, ktorá sa používa na výrobu keramiky, a surovinou používanou v iných mineralogických procesoch⁽¹⁸⁾, pričom keramické procesy sú nezvratné; toto zdôvodnenie však z hľadiska štruktúry východiskového vnútroštátneho systému energetickej dane v skutočnosti nevysvetľuje, prečo ostatné mineralogické procesy, ktoré pri svojich výrobných procesoch tiež využívajú zemný plyn, ako napríklad výroba skla, by nemali byť oprávnené na oslobodenie. Okrem toho, ako sa vysvetľuje v odôvodnení 22 smernice o zdaňovaní energie, energetické výrobky by mali patriť do rozsahu pôsobnosti rámca Spoločenstva, najmä keď sa používajú ako vykurovacie palivo alebo motorové palivo. Mineralogické procesy boli v článku 2 ods. 4 smernice oslobodené práve v tomto duchu. V uvedených procesoch sa palivo nepovažuje za používané ako motorové palivo alebo vykurovacie palivo, ale na podporu chemického procesu. Spoločným prvkom pri vylúčení všetkých mineralogických procesov z rozsahu pôsobnosti smernice o zdaňovaní energie preto je, že palivo sa používa na chemický proces, a nie ako vykurovacie alebo motorové palivo. Oslobodenie od dane pre dotknuté procesy⁽¹⁹⁾ bude odôvodnené, len ak sa vzťahuje paušálne na všetky mineralogické procesy, čím sa zabezpečí, aby sa všetky mineralogické procesy zdaňovali jednotne⁽²⁰⁾. Ako sa už uviedlo, to by bolo v súlade so zdôvodnením Komisie vo veci N 820/06. Skutočnosť, že v rôznych mineralogických procesoch sa môžu využívať

rôzne suroviny a že keramický proces môže byť nezvratný, sú okolnosti, ktoré nie sú v tejto súvislosti relevantné.

- (40) Okrem tohto z parlamentnej histórie zákona vyplýva, že cieľom plánovaného opatrenia je zlepšiť medzinárodné konkurenčné postavenie keramického priemyslu v Holandsku⁽²¹⁾. V judikatúre Súdneho dvora sa objasňuje, že skutočnosť, že opatrením sa náklady v konkrétnom odvetví môžu dostať do lepšieho súladu s nákladmi konkurentov v členských štátoch, nemení skutočnosť, že opatrenie predstavuje štátnu pomoc⁽²²⁾.
- (41) Komisia preto rozhodla, že oslobodenie od dane je selektívne v tom, že zvyhodňuje výrobu určitého tovaru, a *de facto* určitých podnikov, a nemôže byť odôvodnené na základe celkovej štruktúry vnútroštátneho systému energetickej dane.

NARUŠENIE HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE A VPLYV NA OBCHOD

- (42) VKO namietala proti záveru Komisie, že z dôvodu, že navrhované opatrenie sa bude vzťahovať na značnú časť prevádzkových nákladov, a tým umožní príjmom účtovať nižšie ceny za ich keramické výrobky, naruší hospodársku súťaž na príslušných keramických trhoch alebo bude hroziť jej narušením. Podľa VKO predstavujú náklady na dodávku a využívanie energie násobok nákladov na energetickú daň.
- (43) Komisia považuje tento argument za irelevantný. Podľa judikatúry Súdneho dvora vedie zlepšenie konkurenčného postavenia podniku v dôsledku finančnej pomoci štátu k možnému narušeniu hospodárskej súťaže voči iným konkurenčným podnikom, ktoré takúto pomoc nedostávajú⁽²³⁾. Opatrenie patrí okrem toho do rozsahu pôsobnosti článku 107 ods. 1 ZFEÚ, keď „hrozí narušením hospodárskej súťaže“. Predmetné oslobodenie od dane môže narušiť hospodársku súťaž na keramických trhoch vzhľadom na to, že vedie k poklesu prevádzkových nákladov príjemcov. Okrem toho cieľom navrhovaného opatrenia je vlastne zlepšiť medzinárodné konkurenčné postavenie keramického priemyslu v Holandsku. Holandsko uviedlo, že oslobodenie od dane by aspoň v určitej miere obnovilo na vnútornom trhu rovnaké podmienky pre keramický priemysel. Logicky sa musí vyvodiť záver, aj bez podrobných údajov na potvrdenie vplyvu opatrenia v keramickom odvetví na hospodársku súťaž, že opatrenie môže narušiť hospodársku súťaž na príslušných keramických trhoch.

⁽¹⁸⁾ Holandsko uvádza sklo, maltu, betón, sadru a vápenatý piesok.

⁽¹⁹⁾ V oznámení ich Holandsko zatrieduje do kódu DÍ 26 NACE Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov.

⁽²⁰⁾ V nemeckej veci N 820/06 bola táto jednotnosť posilnená skutočnosťou, že Nemecko sa výslovne zaviazalo zdaňovať každé ďalšie dvojité používanie alebo mineralogické procesy, ktoré patrili do rámca jeho oznámenia, rovnako, a tým zabezpečiť, aby sa všetky mineralogické procesy zdaňovali jednotne.

⁽²¹⁾ Zmena a doplnenie, ktoré predložil Jules Kortenhorst, poslanec dolnej snemovne, a iní z 21. novembra 2007, *Tweede Kamer, vergaderjaar 2007 – 2008*, 31 205, č. 35.

⁽²²⁾ Vec C-173/73, *Komisia/Taliansko*, Zb. 1974, s. 709.

⁽²³⁾ Vec C-730/79, *Philip Morris Holland/Komisia*, Zb. 1980, s. 2671, body 11 a 12.

(44) Holandsko vysvetlilo, že tehliarsky priemysel v Holandsku, ktorý zodpovedá za 85 – 90 % spotreby zemného plynu a energie v holandskom keramickom priemysle, zamestnáva približne 1 500 pracovníkov. V roku 2008 dosiahol tento podsektor tržby vo výške 370 miliónov EUR. Holandský tehliarsky priemysel vyváža približne 20 % svojej ročnej produkcie, kým úroveň dovozu predstavuje 8 % ročnej holandskej produkcie. Z dôvodu hmotnosti tehál sa relevantný trh definuje ako rozprestierajúci sa približne 250 km od tehelne, v ktorej sa vyrábajú. Relevantnými konkurenčnými trmi pre tento podsektor sú preto Spojené kráľovstvo, Nemecko a Belgicko.

(45) Holandsko v liste z 26. mája 2009 požiadalo Komisiu, aby kvantifikovala a zdôvodnila svoj záver, že navrhované opatrenie narušilo hospodársku súťaž na relevantných trhoch keramického sektoru alebo hrozilo jej narušením, s ohľadom na údaje holandského Ústredného štatistického úradu (*Centraal Bureau voor de Statistiek*), ktoré Holandsko predložilo Komisii vo fáze predbežného preskúmania, a najmä na údaje o dovoze a vývoze tehál, ktoré sú uvedené v tabuľkách 1 a 2.

Tabuľka 1

Vývoz holandských tehál do Nemecka a Belgicka

Rok	Percento	Podiel v EUR
2007	59 % z celkovej sumy 255 miliónov EUR	150 miliónov EUR
2006	64 % z celkovej sumy 234 miliónov EUR	150 miliónov EUR
2005	68 % z celkovej sumy 213 miliónov EUR	145 miliónov EUR
2004	74 % z celkovej sumy 242 miliónov EUR	180 miliónov EUR
2003	82 % z celkovej sumy 234 miliónov EUR	191 miliónov EUR
2002	80 % z celkovej sumy 183 miliónov EUR	146 miliónov EUR
2001	95 % z celkovej sumy 189 miliónov EUR	180 miliónov EUR

(46) Číselné údaje v tabuľke 1 sa podľa Holandska musia chápať z hľadiska nasledujúcich skutočností. Na začiatku tohto storočia existovala výrazná stagnácia na trhoch výstavby obytných nehnuteľností v Nemecku a Holandsku (v roku 2000/2001 dosiahol nemecký tehliarsky priemysel stratu takmer 20 % tržieb a predaja). Neskôr sa situácia holandského a nemeckého trhu s bytovými nehnuteľnosťami zlepšila a vrchol dosiahla v rokoch 2006 a 2007. Podľa Holandska z údajov nemeckej federácie výrobcov dlaždíc, obkladačiek a strešnej škridly (*Ziegelverband*) vyplýva, že nemecký sektor sa oživil od roku 2004/2005. Holandsko však poznamenáva, že z číselných údajov holandského Ústredného štatistického úradu, ktoré boli predložené, vyplýva, že vývoz holandských tehál do Nemecka odvtedy zaostával. V krátkosti, na začiatku storočia nemecký aj holandský priemysel zaznamenali značné straty na nemeckom trhu, ale nemecký tehliarsky prie-

mysel získal v dôsledku oživenia trhu obytných nehnuteľností v Nemecku, kým holandskí výrobcovia tehál nie. Podľa Holandska to potvrdzujú číselné údaje za dovoz z Nemecka uvedené v tabuľke 2.

Tabuľka 2

Dovoz z Nemecka do Holandska

Rok	Percento	Podiel v EUR
2007	42 % z celkovej sumy 91 miliónov EUR	36 miliónov EUR
2006	25 % z celkovej sumy 101 miliónov EUR	25 miliónov EUR
2005	22 % z celkovej sumy 82 miliónov EUR	18 miliónov EUR
2004	17 % z celkovej sumy 121 miliónov EUR	21 miliónov EUR
2003	16 % z celkovej sumy 110 miliónov EUR	18 miliónov EUR
2002	18 % z celkovej sumy 107 miliónov EUR	20 miliónov EUR
2001	11 % z celkovej sumy 124 miliónov EUR	14 miliónov EUR
2000	12 % z celkovej sumy 155 miliónov EUR	19 miliónov EUR

(47) Holandsko poukazuje na to, že číselné údaje v tabuľke 2 dokumentujú silný rast dovozu nemeckých tehál do Holandska od rokov 2006/2007. Z číselných údajov predložených Holandskom za prvý štvrtrok 2008 vyplýva, že tento trend pokračoval. Podľa Holandska nemecký keramický priemysel využíval oslobodenie od energetickej dane od augusta 2006, ktoré nadobudlo účinnosť 1. januára 2004.

Tabuľka 3

Vývoz z Holandska do členských štátov iných ako Belgicko a Nemecko (najmä Spojené kráľovstvo a Írsko)

Rok	Percento	Podiel v eurách
2007	40 % z celkovej sumy 255 miliónov EUR	102 miliónov EUR
2006	37 % z celkovej sumy 234 miliónov EUR	86 miliónov EUR
2005	32 % z celkovej sumy 213 miliónov EUR	68 miliónov EUR
2004	17 % z celkovej sumy 242 miliónov EUR	41 miliónov EUR
2003	10 % z celkovej sumy 234 miliónov EUR	23 miliónov EUR
2002	18 % z celkovej sumy 183 miliónov EUR	32 miliónov EUR
2001	12 % z celkovej sumy 189 miliónov EUR	23 miliónov EUR

- (48) K týmto číselným údajom sa Holandsko vyjadrilo, že dôležitým faktorom pomáhajúcim zdôvodniť zvýšený vývoz do týchto krajín je veľmi výhodný výmenný kurz medzi librou a eurom. Tvrdí, že tento faktor vyrovnáva vysoké dopravné náklady.
- (49) Komisia uznáva, že z týchto informácií vyplýva, že význam Nemecka a Belgicka ako vývozných destinácií pre holandské tehly v období rokov 1998 – 2007 klesol, že sa dovoz nemeckých tehál do Holandska v období rokov 2000 – 2007 zvýšil a že vývoz do iných krajín ako Nemecko a Belgicko (najmä do Spojeného kráľovstva a Írska) sa v období rokov 2001 – 2007 zvýšil. Pokiaľ ide o číselné údaje predložené za ostatné krajiny, najmä za Spojené kráľovstvo a Írsko, vzrast vývozu je spôsobený najmä priaznivým výmenným kurzom.
- (50) Tieto číselné údaje poskytujú prehľad o obchodných tokoch v tehliarskom segmente medzi Holandskom a jeho okolitými krajinami Nemeckom, Belgickom a Spojeným kráľovstvom, ale neumožňujú vyvodiť záver, že daňové opatrenie nie je schopné narušiť hospodársku súťaž na relevantných trhoch keramického priemyslu. Na to, aby opatrenie patrilo do rozsahu pôsobnosti článku 107 ods. 1 ZFEÚ, stačí, ako sa už uviedlo, aby existovala možnosť takého narušenia.
- (51) Opatrenie pravdepodobne ovplyvní obchod medzi členskými štátmi, keďže keramické výrobky sa kupujú a predávajú medzinárodne, ako vidno zo štatistických informácií predložených Holandskom, ktoré sú uvedené v tabuľkách 1, 2 a 3.

ZÁVER

- (52) Z hľadiska uvedeného Komisia zastáva názor, že oznámené opatrenie predstavuje štátnu pomoc, na ktorú sa vzťahuje článok 107 ods. 1 ZFEÚ.

ZÁKONNOSŤ POMOCI

- (53) Holandsko splnilo povinnosť uloženú článkom 108 ods. 3 ZFEÚ oznámením opatrenia pomoci pred jeho vykonaním.

ZLUČITEĽNOSŤ POMOCI

ÚVOD

- (54) Komisia zastáva názor, že navrhované oslobodenie by sa malo posúdiť z hľadiska usmernení o environmentálnej pomoci. Druhom oslobodenia od environmentálnej dane, ktorý je predmetom tohto oznámenia, sa výslovne

zaoberá kapitola 4 usmernení o environmentálnej pomoci Pomoc vo forme zníženia environmentálnych daní alebo oslobodení od nich. Na posúdenie predmetného oslobodenia od dane sa kapitola 4 usmernení o environmentálnej pomoci musí považovať za vyčerpávajúcu. Opatrenie sa preto nemôže posúdiť na základe článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ, ako tvrdilo Holandsko.

- (55) Holandsko sa zhoduje s Komisiou, že navrhované opatrenie sa musí považovať za „oslobodenie od environmentálnej dane“ v zmysle usmernení o environmentálnej pomoci⁽²⁴⁾. Holandsko to však nepovažuje za dostatočné na to, aby opatrenie patrilo do rozsahu pôsobnosti usmernení. Podľa názoru Holandska opatrenie nespĺňa požiadavku v bode 151 usmernení, v ktorom sa hovorí o opatrení, ktoré „aspoň nepriamo prispieva k zlepšeniu úrovne ochrany životného prostredia“, keďže navrhované oslobodenie nemá tento cieľ.
- (56) Toto zdôvodnenie nie je možné uznať. Názov kapitoly 4 usmernení o environmentálnej pomoci (Pomoc vo forme zníženia environmentálnych daní alebo oslobodení od nich), ako aj prvá časť bodu 151 – ktorá je totožná – dokazujú, že táto kapitola sa vzťahuje na navrhovanú pomoc. Táto kapitola obsahuje podrobné ustanovenia, v ktorých sa vysvetľujú okolnosti, za ktorých sa oslobodenia od environmentálnych daní považujú za zlučiteľné s vnútorným trhom. V bode 151 usmernení sa ustanovuje všeobecná podmienka zlučiteľnosti oslobodení od environmentálnych daní podľa kapitoly 4. Uvádza sa v ňom, že pomoc možno vyhlásiť za zlučiteľnú iba v prípade, ak „aspoň nepriamo prispieva k zlepšeniu úrovne ochrany životného prostredia“.
- (57) Na objasnenie zámeru bodu 151 usmernení o environmentálnej pomoci Komisia poznamenáva, že navrhované oslobodenie od environmentálnej dane môže zabezpečiť reálnosť stanovenia alebo udržania vyšších sadzieb vnútroštátnej environmentálnej dane pre ostatné podniky, aby aspoň nepriamo mohla mať pozitívny environmentálny vplyv⁽²⁵⁾. Komisia nechápe žiadny z argumentov, ktoré Holandsko alebo organizácia VKO predložili na preukázanie toho, že navrhované oslobodenie prispieje k pokračujúcemu uplatňovaniu predmetnej holandskej environmentálnej dane. Holandsko tvrdí, že daňová sadzba v najvyššom pásme sa zvýši súčasne s nadobudnutím účinnosti oslobodenia, ale tvrdí to s cieľom dokázať, že navrhované oslobodenie nebude viesť k strate štátnych zdrojov, a zdá sa, že ani netvrdí, že navrhované oslobodenie je potrebné na umožnenie takéhoto zvýšenia. Preto sa nepreukázalo, že bod 151 usmernení o environmentálnej pomoci bol splnený.

⁽²⁴⁾ Ako potvrdilo v liste z 19. decembra 2008.

⁽²⁵⁾ V tomto kontexte pozri aj bod 57 usmernení o environmentálnej pomoci, v ktorom sa ustanovuje, že „tento druh pomoci môže byť potrebný na nepriame riešenie negatívnych externalít uľahčením zavádzania alebo udržania relatívne vyšších vnútroštátnych environmentálnych daní“.

- (58) Komisia vyžiadala od Holandska informácie, aby mohla posúdiť zlučiteľnosť pomoci na základe kritérií ustanovených v kapitole 4 usmernení o environmentálnej pomoci, s osobitným zreteľom na nevyhnutnosť a proporionalitu pomoci a na jej vplyv na keramický priemysel, ako sa vyžaduje v bodoch 155 – 159 usmernení⁽²⁶⁾.
- (59) Pokiaľ ide o nevyhnutnosť pomoci, Komisia položila mnoho konkrétnych otázok, aby bola schopná posúdiť, či podstatné zvýšenie výrobných nákladov holandského keramického priemyslu (v dôsledku environmentálnej dane) by sa mohlo preniesť na zákazníkov bez toho, aby to viedlo k podstatnému zníženiu predaja. Informácie sa vyžiadali aj k týmto bodom, a to najmä: číselné údaje o predaji keramického priemyslu na relevantných trhoch počas posledných 10 rokov; sadzba energetickej dane a celková výška zaplatenej dane; celkové náklady na energiu za podnik počas posledných 10 rokov; odhady elasticity cien výrobkov odvetvia na relevantných trhoch; odhady zníženia predaja alebo zisku, alebo oboch; informácie o vývoji obchodných tokov holandského keramického priemyslu v Holandsku a mimo Holandska na relevantné geografické trhy a z nich; tržové podiely príjemcov na relevantných geografických trhoch; a akýkoľvek ďalší faktor, ktorý by mohol hrať úlohu pri posúdení možnosti prenosu nákladov. Komisia položila Holandsku aj otázky týkajúce sa proporcionality pomoci so zreteľom na bod 159 usmernení o environmentálnej pomoci.
- nie je možné získať dostatočné informácie o príslušnom podsektore.
- (61) Komisia upozorňuje, že v rozhodnutí o začatí konania z 11. februára 2009 uviedla, že o tieto doplňujúce informácie – vrátane informácií o rôznych segmentoch keramického priemyslu stanovených Holandskom – už požiadala počas fázy predbežného preskúmania, ale tieto informácie neboli k dispozícii.
- (62) Komisia sa nedomnieva, že informácie o jednom hypotetickom priemernom výrobcovi tehl sú dostatočné na posúdenie zlučiteľnosti navrhovaného oslobodenia od dane vo vzťahu ku keramickému priemyslu v Holandsku ako celku, keďže jeden priemerný výrobca sa nemôže považovať za reprezentatívneho za celý priemysel. Ako zdôraznilo samotné Holandsko v súvislosti s údajmi o dovoze a vývoze predloženými Komisii, príslušné informácie sa týkajú len tehliarskeho segmentu a nemôžu sa automaticky použiť ako model pre trendy v iných segmentoch keramického priemyslu, keďže každý segment keramického priemyslu má svoju konkrétnu kombináciu výrobkov/trhov, v ktorej hrajú úlohu iné ekonomické faktory. VKO vo svojom vyjadrení z 24. mája 2009 dospela k podobnému záveru⁽²⁸⁾. Argument, že o podsektoroch, v ktorých pôsobí len jeden príjemca, nemožno predložiť žiadne informácie, nie je presvedčivý. Presne naopak, mohlo by byť jednoduchšie získať informácie o jednotlivom podniku (ako sa v poslednom období preukázalo v dánskej veci)⁽²⁹⁾.

POSÚDENIE

Úvodné poznámky

- (60) Holandsko v odpovedi na list Komisie zo 7. októbra 2009 predložilo informácie v súvislosti s hypotetickým priemerným výrobcom tehl v Holandsku⁽²⁷⁾. Holandsko uviedlo, že nie je možné odpovedať na otázky Komisie za všetky podsektory holandského keramického priemyslu, keďže v niektorých podsektoroch, ako dlaždice a obkladačky, keramické rúry a sanitárne keramické výrobky, existuje len jeden holandský dodávateľ. Reprezentatívnu situáciu by bolo možné opísať za výrobcov tehl, keďže v Holandsku ich je v súčasnosti 13, približne so 40 výrobnými miestami. V iných prípadoch, napríklad v prípade dekoratívnych hrnčiarskych výrobkov, Holandsko dospelo k záveru, že v krátkej časovej lehote
- (63) Okrem toho, časť žiadaných informácií nebola predložená. Ako sa uvádza v odôvodnení 59, Komisia požiadala napríklad o informácie týkajúce sa nevyhnutnosti a proporcionality pomoci. Pokiaľ ide o nevyhnutnosť pomoci, Komisia vyžiadala odhady elasticity cien výrobkov tohto odvetvia na relevantných trhoch, odhady zníženia predaja alebo zisku, alebo oboch, tržové podiely príjemcov na relevantných geografických trhoch, a vývoj podielov holandských výrobcov na týchto trhoch. List Komisie z 9. októbra 2009 poskytol Holandsku mimoriadnu príležitosť predložiť chýbajúce informácie, ale tieto neboli dodané.
- (64) Na základe dostupných informácií možno vykonať nasledujúcu analýzu za tehliarsky segment.

⁽²⁶⁾ Tieto otázky boli položené v druhej žiadosti o informácie adresovanej Holandsku 17. novembra 2008 (D/54544).

⁽²⁷⁾ Holandsko uviedlo, že tieto informácie považovalo za uplatniteľné na ďalšie odlišné segmenty keramického priemyslu; uviedlo, že táto metóda sa použila v iných kontextoch, ako európske právne predpisy (napr. pre E-PRTR, Európsky register uvoľňovania a prenosov znečisťujúcich látok) a vnútroštátne manažérske štúdie (napr. pre najlepšie dostupné metódy NL-BAT). Na účely analýzy z hľadiska hospodárskej súťaže sa však Komisia nedomnieva, že informácie týkajúce sa jedného priemerného výrobcu v tehliarskom priemysle možno považovať za reprezentatívne za celý keramický priemysel.

⁽²⁸⁾ V usmerneniach o environmentálnej pomoci sa výslovne neuvádza, či sa posúdenie má robiť na úrovni priemyslu alebo podsektora. Tu však Holandsko samotné uviedlo, že rôzne podsektory sú vystavené rôznym podmienkam hospodárskej súťaže. Na účely tejto veci sa preto posúdenie muselo robiť na úrovni podsektorov.

⁽²⁹⁾ Prípád štátnej pomoci N 327/08, 29. októbra 2009, zatiaľ neuverejnený.

Nevyhnutnosť pomoci

- (65) V bode 155 usmernení o environmentálnej pomoci sa uvádza, že pri analýze daňových schém, ktoré obsahujú prvky štátnej pomoci v podobe zníženia environmentálnej dane alebo oslobodenia od nej, bude Komisia analyzovať najmä nevyhnutnosť a proporcionalitu pomoci a jej účinky na úrovni príslušných hospodárskych odvetví.
- (66) V bode 158 usmernení o environmentálnej pomoci sa uvádza, že Komisia bude považovať pomoc za nevyhnutnú, ak sú splnené nasledujúce tri podmienky. Po prvé, výber príjemcov musí byť založený na objektívnych a transparentných kritériách a pomoc musí byť zásadne poskytnutá všetkým účastníkom hospodárskej súťaže v tom istom odvetví, ak sa v skutočnosti nachádzajú v podobnej situácii [bod 158 písm. a) usmernení]. Po druhé, neznížená daň musí viesť k podstatnému zvýšeniu výrobných nákladov [bod 158 písm. b)]. Po tretie, musí existovať istota, že podstatné zvýšenie výrobných nákladov nemôže byť prenesené na spotrebiteľov bez toho, aby viedlo k významnému zníženiu predaja [bod 158 písm. c)]. V tomto smere členský štát môže predložiť odhady, okrem iného o cenovej elasticite výrobkov príslušného odvetvia na relevantnom geografickom trhu a o znížení predaja alebo zisku za podniky v príslušnom odvetví alebo kategórii.

Bod 158 písm. a) usmernení o environmentálnej pomoci

- (67) Holandsko tvrdilo, že oslobodenie je zamerané na keramický proces: všetci výrobcovia keramických výrobkov a všetci konkurenti v keramickom odvetví (alebo na tom istom relevantnom trhu, ak sa v skutočnosti nachádzajú v podobnej situácii) sú oprávnení na oslobodenie za predpokladu, že spĺňajú nasledujúce testy:
- musí existovať ponuka zemného plynu,
 - zemný plyn sa musí používať v zariadeniach na výrobu výrobkov ohrevom,
 - výrobky musia pozostávať aspoň z 90 % z hlíny.
- (68) Tieto testy sú uvedené v navrhovaných právnych predpisoch⁽³⁰⁾. Zdá sa preto, že kritériá určujúce výber príjemcov sú objektívne aj transparentné.

Bod 158 písm. b) usmernení o environmentálnej pomoci

- (69) Požiadavka, aby neznížená daň viedla k podstatnému zvýšeniu výrobných nákladov, sa bude považovať za

splnenú, ako sa vysvetľuje v poznámke pod čiarou 55 usmernenia, ak príjemca je „energeticky náročný podnik“ vymedzený v článku 17 ods. 1 písm. a) smernice o zdaňovaní energie, t. j. podnik, v ktorom buď nákupy energetických výrobkov a elektriny dosahujú prinajmenšom 3,0 % výrobné hodnoty⁽³¹⁾ alebo výška platenej vnútroštátnej energetickej dane dosahuje prinajmenšom 0,5 % pridanej hodnoty.

- (70) Holandsko uviedlo, že výrobcovia tehál patria do skupiny energeticky náročných používateľov, keďže ich náklady na energiu dosahujú 20 – 30 % ich celkových výrobných nákladov. Holandsko nekonkretizovalo, aké sú celkové výrobné náklady v pomere k výrobnej hodnote; možno však predpokladať, že za normálnej obchodnej situácie, t. j. keď sa tovar predáva za cenu presahujúcu výrobné náklady, výrobné náklady budú nižšie ako výrobná hodnota, keďže výrobná hodnota je spojená s tržbami, a teda s cenou predaných výrobkov. Pri predpoklade, že obchodná situácia je normálna, bude preto podiel nákladov na energiu vo výrobnej hodnote nižší ako podiel nákladov na energiu vo výrobných nákladoch uvedených Holandskom. Výrobná hodnota pritom zatiaľ nepresiahne výrobné náklady, a možno tiež predpokladať, že sa podiel nákladov na energiu dostane z 20 – 30 %, keď menovateľom sú výrobné náklady, na hodnotu pod 3 %, keď menovateľom je výrobná hodnota. Komisia v dôsledku toho uznáva, že podniky v holandskom keramickom priemysle sú „energeticky náročné podniky“ vymedzené v uvedenej smernici, takže požiadavka podstatného zvýšenia nákladov v bode 158 písm. b) je splnená. Komisia preto vychádza pri svojom posúdení z právnej domnienky uvedenej v poznámke pod čiarou č. 55 usmernení o environmentálnej pomoci.

Bod 158 písm. b) usmernení o environmentálnej pomoci

- (71) Pokiaľ ide o kritérium v bode 158 písm. c) usmernení o environmentálnej pomoci, boli položené podrobné otázky s cieľom posúdiť, či podstatné zvýšenie výrobných nákladov by sa mohlo preniesť na zákazníkov bez toho, aby viedlo k podstatnému zníženiu predaja. Od Holandska sa predovšetkým žiadalo, aby poskytlo informácie o číselných údajoch predaja keramického priemyslu na relevantných trhoch počas posledných 10 rokov; sadzbe energetickej dane a celkovej výške zaplatenej dane; celkových nákladoch na energiu na podnik počas posledných 10 rokov; odhadoch elasticity cien výrobkov odvetvia na relevantných trhoch; odhadoch zníženia predaja alebo zisku, alebo o oboch; informácie o vývoji obchodných tokov v holandskom keramickom priemysle v Holandsku a mimo Holandska na relevantné geografické trhy a z nich; trhových podieloch príjemcov

⁽³⁰⁾ Navrhovaná právna úprava (do článku 64 zákona o environmentálnych daniach má byť zahrnuté ustanovenie) sa vzťahuje na keramické výrobky, ktoré pozostávajú výlučne alebo takmer výlučne z hlíny.

⁽³¹⁾ V článku 17 ods. 1 písm. a) smernice o zdaňovaní energie sa uvádza, že „výrobná hodnota“ je obrat vrátane dotácií priamo spojených s cenou výrobku, plus alebo mínus zmeny v zásobách dokončených výrobkov, prebiehajúca práca a tovary a služby nakuované na ďalší predaj, mínus nákupy tovarov a služieb na ďalší predaj.“

- na relevantných geografických trhoch; a o akomkoľvek ďalšom faktore, ktorý by mohol hrať úlohu pri posudzovaní možnosti prenosu nákladov (pozri odôvodnenia 59 a 63).
- (72) Holandsko potvrdilo, že príslušné náklady môžu byť v zásade prenesené, ale tvrdí, že je to stále náročnejšie. Výrobcovia, ktorí v posledných rokoch neboli schopní preniesť svoje náklady, ukončili činnosť alebo sa dostali do úpadku. Holandsko však neposkytlo žiadny dôkaz na preukázanie príčinnej súvislosti medzi nákladmi na dane a skutočnosťou, že tieto podniky sa dostali do úpadku. Komisia poznamenáva, že je úlohou členského štátu poskytnúť potrebné informácie na podporu svojich tvrdení.
- (73) Holandsko tiež uviedlo, že cenová elasticita dopytu po tehľách je nízka, ale nedoložilo to odkazom na skutočné údaje.
- (74) Holandsko vysvetlilo, že hospodárska súťaž v tehliarskom priemysle postupne rastie v dôsledku dovozu podobných tehál vyrábaných konkurentmi v iných členských štátoch, a že podiel tehál vyrábaných v Holandsku na trhu klesá. V prílohe k listu z 30. októbra 2009 Holandsko predložilo údaje o dovoze a vývoze, z ktorých vyplýva, že dovoz z Nemecka do Holandska sa v posledných rokoch zvýšil a že vývoz z Holandska do Nemecka a Belgicka sa znížil⁽³²⁾. Hlavným dôvodom podľa Holandska je, že zahraniční výrobcovia tehál využívajú oslobodenie od energetickej dane, kým holandskí výrobcovia nie.
- (75) Štátna pomoc vrátane oslobodenia od environmentálnej dane však zo zásady nemôže byť odôvodnená len existenciou porovnateľných opatrení v iných členských štátoch. Uznanie takéhoto odôvodnenia by predstavovalo uznanie, že existencia štátnych opatrení v jednom členskom štáte umožňuje ostatným členským štátom prijať vyrovnávacie opatrenia na zmiernenie škodlivého vplyvu na svoj vlastný priemysel. Z hľadiska štátnej pomoci nie je možné akceptovať odvetné opatrenie tohto druhu. Skutočným prostriedkom nápravy škody spôsobenej štátnou pomocou nie sú závozy v dotovaní, ale presadzovanie pravidiel štátnej pomoci vrátane usmernení o environmentálnej pomoci. Oznamené opatrenie preto nemôže byť nijakým spôsobom odôvodnené len ako oprávnený prostriedok nápravy pomoci, ktorej existencia sa predpokladá na inom mieste – ak má byť schválená, musí sa preukázať, že nastalo podstatné zvýšenie nákladov a že náklady nie je možné preniesť na zákazníkov.
- (76) Napriek obmedzeniam týkajúcim sa prepravných nákladov, ktoré znižujú geografický trh pre tehly na 250 km, z predložených informácií môže Komisia dospieť k záveru, že tehliarsky priemysel je otvorený pre obchod medzi členskými štátmi. Holandsko uviedlo, že 20 % tehál vyrobených ročne sa vyvezie. Z poskytnutých údajov bola Komisia schopná vypočítať približnú hodnotu intenzity obchodu⁽³³⁾, ktorá predstavuje 75 %. Vzhľadom na skutočnosť, že neexistujú konzistentné údaje, sa však tento číselný údaj o intenzite obchodu musel vypočítať na základe údajov z roku 2007 za obchodné toky, a na základe údajov z roku 2008 za tržby. Tieto skutočnosti môžu naznačovať, že tento priemysel má ťažkosti s prenesením daňového zaťaženia uloženého Holandskom. Tvrdenie, že je náročné preniesť zvýšenie nákladov, je však v rozpore s vyjadrením Holandska, že daň bola zatiaľ prenesená, a skutočnosťou, že počas obdobia, za ktoré boli predložené údaje, sa vývoz holandského tehliarskeho priemyslu zvýšil zo 189 miliónov EUR v roku 2001 na 225 miliónov EUR v roku 2007. Vzhľadom na skutočnosť, že neexistujú ďalšie informácie a údaje, nie je možná ďalšia presvedčivá analýza.
- (77) Okrem toho, a napriek výslovnej žiadosti Komisie, aby boli predložené aj trhové podiely príjemcov na relevantných geografických trhoch, neboli predložené žiadne viacročné trhové údaje na podporu vyjadrenia Holandska, že podiel tehál vyrobených v Holandsku na trhu klesá.
- (78) Na účely posúdenia možnosti prenesenia nákladov sa vyžiadali aj nasledujúce informácie, ale neboli predložené: číselné údaje o predaji keramiky (objem a hodnota za rok) za priemerný podnik na každom relevantnom trhu za posledných 10 rokov (v skutočnosti sa tvrdilo, že ročné tržby tehliarskeho segmentu v Holandsku predstavovali 370 miliónov EUR, ale informácie o objeme neboli predložené; na základe informácií z minulosti sa tiež odhadlo, že ročné tržby segmentu dekoratívnych hrnciarskych výrobkov predstavovali 7 – 10 miliónov EUR); údaj o celkovej sume zaplatenej ročne za energetickejšiu daň podnikom na relevantnom trhu za posledných 10 rokov (Holandsko poskytlo v roku 2009 údaje len za priemernú tehelnú); náklady na energiu za podnik na relevantnom trhu za posledných 10 rokov (Holandsko poskytlo v roku 2009 údaje len za priemernú tehelnú); odhady cenovej elasticity za výrobky na relevantných výrobných a geografických trhoch; odhady poklesu tržieb alebo zisku, alebo oboch, za podniky na týchto trhoch; a vývoj trhových podielov holandských výrobcov na relevantných geografických trhoch. Komisia požiadala aj o údaje o zmenách obchodných tokov v holandskom keramickom priemysle, t. j. o dovoze do Holandska z relevantných geografických trhov a o vývoze z Holandska na tieto trhy, ale neboli predložené žiadne

(32) Tie isté údaje boli poskytnuté listom zo 16. septembra 2008.

(33) „Intenzita obchodu“ znamená celkovú hodnotu vývozu a dovozu vydelenú celkovou hodnotou tržieb a dovozu na príslušnom trhu.

viacročné informácie týkajúce sa celkového dovozu a vývozu keramického priemyslu (ani o zmenách celkových tržieb odvetvia v priebehu rokov). Preto nie je možné vyvodit' žiadny zmysluplný záver týkajúci sa úrovne intenzity obchodu v keramickom priemysle, a za tehliarsky priemysel existuje len približná hodnota uvedená v odôvodnení 76.

- (79) Za ostatné segmenty uvedené Holandskom, najmä škridle, kanalizačné rúry, sanitárne výrobky, keramické obkladačky a dlaždice, ohňovzdorné materiály a porcelánové a dekoratívne hrnčiarске výrobky, sa Holandsko odvoláva na informácie poskytnuté za priemerný podnik v tehliarskom segmente. Za osobitné segmenty boli okrem toho predložené len veľmi obmedzené informácie. V liste zo 16. septembra 2008 Holandsko uviedlo veľkosť relevantného geografického trhu za každý segment a podiel vnútroštátnej dovezenej alebo vyvezenej produkcie v percentuálnych bodoch, s konkretizáciou rôznych vývozných destinácií⁽³⁴⁾. Podrobné informácie za segmenty, ktoré Komisia vyžiadala, uvedené v odôvodnení 78, však neboli predložené.

⁽³⁴⁾ Listom zo 16. septembra 2008 Holandsko poskytlo tieto konkrétne informácie o stanovených podsektoroch keramického priemyslu; nie je jasné, ktorého roku sa údaje týkajú: zo všeobecného opisu keramického priemyslu možno vyvodit', že údaje za segmenty sa tiež týkajú roku 2008. Tehly: tento segment má tržby vo výške približne [...] EUR (*) a zamestnáva približne [...] pracovníkov. Holandský tehliarsky priemysel vyváža približne [...] % svojej ročnej produkcie. Dovoz dosahuje približne [...] % ročnej holandskej produkcie. Z dôvodu hmotnosti tehál je geografický trh ohraničený kruhom o veľkosti [...] km okolo podniku, ktorý ich vyrába, a preto zahŕňa [...], [...] a [...]. Keramické škridle: Neboli poskytnuté žiadne číselné údaje o tržbách. Tento segment zamestnáva približne [...] pracovníkov. Vyváža približne [...] % svojej ročnej produkcie, najmä do priamo susediacich krajín. Dovoz dosahuje [...] %, a pochádza z tých istých susediacich krajín. Z dôvodu hmotnosti výrobkov je geografický trh ohraničený kruhom o veľkosti [...] km okolo podniku, ktorý ich vyrába, a preto zahŕňa [...] a [...]. Keramické kanalizačné rúry: Tu sa nachádza jeden výrobca, ktorý má dve výrobné miesta. Z dôvodu hmotnosti výrobkov je geografický trh ohraničený kruhom o veľkosti [...] km okolo podniku, ktorý ich vyrába, hoci sa uviedlo, že príslušný podnik uskutočňuje vývoz do celej Európy. Sanitárne výrobky: Neboli predložené žiadne číselné údaje o tržbách; tento segment zamestnáva približne [...] pracovníkov. Približne [...] % ročnej holandskej produkcie sa vyváža, kým približne [...] % sa dováža. Relevantný geografický trh je ohraničený kruhom o veľkosti [...] km okolo podniku, ktorý vyrába výrobky. Výrobca je súčasťou európskej skupiny. Ohňovzdorné materiály: Tento segment je takmer výlučne medzinárodne orientovaný. Zamestnáva približne [...] pracovníkov. Vyváža približne [...] % svojej ročnej produkcie a dováža približne [...] %. Keramické dlaždice a obkladačky: Tento segment zamestnáva približne [...] pracovníkov a vyváža [...] % svojej ročnej produkcie. Dovoz sa rovná [...] % ročnej produkcie. Najväčšími dôležitými dovážajúcimi krajinami v EÚ sú [...] [...] a [...]. Najväčšími dovážajúcimi krajinami mimo EÚ sú [...] [...] a [...]. Dekoratívne hrnčiarске výrobky: Tento segment má štyri výrobné miesta a zamestnáva približne [...] pracovníkov. Vyváža [...] % svojej ročnej produkcie a dovoz sa rovná približne [...] % ročnej holandskej produkcie. Na základe historických údajov sa odhaduje, že tržby tohto segmentu sú približne [...] miliónov EUR (približne [...] % odhadovaných celkových tržieb keramického priemyslu v Holandsku).

(*) Dôverné informácie.

- (80) Na základe dostupných informácií Komisia nie je schopná dospieť k záveru, že zvýšenie výrobných nákladov nemôže byť prenesené na spotrebiteľov bez toho, aby viedlo k podstatnému zníženiu predaja. Preto sa dospelo k záveru, že Holandsko nepreukázalo, že kritérium ustanovené v bode 58 písm. c) usmernení o environmentálnej pomoci je splnené.

ZÁVER TÝKAJÚCI SA NEVYHNUTNOSTI NAVRHOVANEJ POMOCI

- (81) Komisia preto dospela k záveru, že z poskytnutých informácií nevyplýva, že navrhovaná pomoc je pre holandský keramický priemysel nevyhnutná. Na základe tohto samotného dôvodu je potrebné dospieť k záveru, že opatrenie pomoci nie je zlučiteľné s vnútorným trhom.

Proporcionalita pomoci

- (82) Pokiaľ ide o otázku proporcionality, v bode 159 usmernení o environmentálnej pomoci sa uvádza, že každý príjemca musí splniť jeden z týchto testov:

a) Príjemca zaplatí časť vnútroštátnej úrovne zdaňovania, ktorá je všeobecne ekvivalentná environmentálnej výkonnosti každého jednotlivého príjemcu v porovnaní s výkonnosťou spojenou s najvýkonnejšou technológiou v rámci EHP. Príjemca môže nanajvýš získať zníženie, ktoré zodpovedá zvýšeniu výrobných nákladov z dane využitím najvýkonnejšej technológie, a ktorá nemôže byť prenesená na spotrebiteľov.

b) Príjemca platí aspoň 20 % vnútroštátnej dane, ak nie je možné odôvodniť nižšiu sadzbu.

c) Príjemca môže uzatvárať dohody s členským štátom, ktorými sa zaväzuje dosiahnuť ciele ochrany životného prostredia, ktoré majú taký istý účinok, ako keby sa uplatnili písmená a) alebo b), alebo minimálna úroveň zdaňovania Spoločenstva.

- (83) Holandsko potvrdilo, že test v písmene a) nie je splnený. Holandsko neanalyzovalo test v písmene c). Pokiaľ ide o test v písmene b), t. j. že príjemca by mal platiť aspoň 20 % vnútroštátnej dane, keď nie je možné odôvodniť nižšiu sadzbu, Holandsko tvrdilo že všetci príjemcovia spolu neplatia aspoň 20 % vnútroštátnej (energetickej) dane (tržby pochádzajúce napr. z dane za elektrinu, ktorú podniky stále platia). Podľa Holandska veľkosť odvetvia znamená, že skutočne zaplatený podiel je omnoho nižší. Holandsko v tejto súvislosti zdôraznilo, že uplatňovaním oslobodenia od energetickej dane zo zemného plynu na keramické výrobky sa odstraňuje narušenie hospodárskej súťaže, keďže vytvára na vnútornom trhu rovnaké podmienky pre všetky keramické produkty.

- (84) Písmeno b) sa vzťahuje na sadzbu vnútroštátnej energetickej dane, a nie na 20 % podiel z celkovej sumy dane, ktorú znášajú daňovníci v súvislosti s rôznymi energetickými výrobkami. Oznamované opatrenie predstavuje úplné oslobodenie od vnútroštátnej sadzby dane zo zemného plynu, čo znamená, že percentuálna hranica ustanovená v článku 159 písm. b) usmernení o environmentálnej pomoci nie je splnená. Holandsko ďalej nedokázalo, že nastalo len „obmedzené narušenie hospodárskej súťaže“, ktoré by mohlo odôvodňovať nižšiu sadzbu: dôvodom toho je, že vyžiadané trhové údaje o konkurenčnom postavení priemyslu jednoducho neboli predložené. Z informácií, ktoré boli predložené, preto nie je možné dospieť k záveru, že toto kritérium je splnené.

ZÁVER TÝKAJÚCI SA PROPORCIONALITY NAVRHOVANEJ POMOCI

- (85) Komisia preto dospela k záveru, že z predložených informácií nevyplýva, že navrhovaná pomoc holandskému keramickému priemyslu je proporcionálna.

VII. ZÁVER

- (86) Komisia rozhodla, že navrhované oslobodenie od dane, ktoré predstavuje prevádzkovú pomoc, nie je oprávnené na žiadnu z výnimiek zo všeobecného zákazu štátnej pomoci v ZFEÚ, a preto nie je zlučiteľné s vnútorným trhom. Opatrenie pomoci preto nie je možné zaviesť,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Štátna pomoc vo forme oslobodenia od energetickej dane zo zemného plynu, ktorú Holandsko zamýšľa poskytnúť holandskému keramickému priemyslu, nie je zlučiteľná s vnútorným trhom.

Opatrenie pomoci preto nie je možné zaviesť.

Článok 2

Holandsko oznámi Komisii opatrenia prijaté na účely dosiahnutia súladu s týmto rozhodnutím do dvoch mesiacov od jeho oznámenia.

Článok 3

Toto rozhodnutie je určené Holandskému kráľovstvu.

V Bruseli 15. decembra 2009

Za Komisiu
Neelie KROES
členka Komisie